

Avoliiton ulkopuolinen seksi, avoliitto ja avioliitto

Kirjoittanut Petteri Haipola, 3.11.2011.

Tämä kirjoitus korvaa aiemman 25.6.2006 julkaisemani kirjoituksen. Pienillä kirjaimilla merkityt yläviitteet ovat kirjoituksen lopussa ja sisältävät suoran lainauksen asiaan liittyen tai pitemmän selityksen. Numeroilla merkityt yläviitteet ovat sivun alareunassa ja sisältävät yleensä pelkän viittauksen lähteeseen. Kirjoitusta saa käyttää vapaasti muuten, mutta ei kaupalliseen tarkoitukseen.

Johdanto

Jeesukseen uskovat henkilöt noudattavat yhä useammin samoja tapoja kuin meitä ympäröivä maailma. Moni naimaton seurakunnan jäsen alkaa harjoittaa seksiä ja yhdyntää jo seurustelunsa aikana. Seurusteleva pari muuttaa sitten yhteen asumaan ennen avioliiton solmimista. Jotkut eivät mene naimisiin vielä senkään jälkeen, kun he saavat yhteisiä lapsia. Tällaista yhdessä asumisen ja elämisen muotoa kutsutaan Suomessa "avoliitoksi". Sen suosio on kasvanut niin paljon, että lähes kaikki suomalaiset elävät ensin avoliitossa ennen avioliiton solmimista.^a

Seurakunnan paimenet ja sanan opettajat joutuvat ottamaan kantaa siihen, miten he suhtautuvat avoliitossa eläviin seurakunnan jäseniin. Heidän kantansa vaikuttaa hyvin paljon siihen, miten muut kohtelevat lähimmäisiään seurakunnassa. Monet elävät avoliitossa silloin kun tulevat uskoon. Osalla on yhteisiä lapsia senhetkisestä parisuhteesta, osalla lisäksi sitä edeltäneistä suhteista tai avioliitoista. Toisilla ei ole lapsia lainkaan, mutta pitäisikö heitä kohdella eri tavalla kuin muita avoliitossa eläviä? Entä miten tulee suhtautua uudelleen avioituneisiin tai niihin avoliitosta pois lähteneisiin, jotka ovat eronneet aiemmasta kumppanistaan ja elävät nyt uudessa parisuhteessa?

Ennen vanhaan puhuttiin "esiaviollisesta seksistä". Siihen aikaan oli vielä normaalia, että yhdyntää harjoitettiin vasta avioliiton solmimisen jälkeen. Jos joku "lankesi" ennen sitä, niin lopulta menttiin kuitenkin naimisiin, eikä muutettu yhteen ennen kuin vasta vihkimisen jälkeen. Avoliitto ei ollut vielä hyväksytty parisuhteen muoto. Sen sijaan puhuttiin "susipareista"¹. Heillä tarkoitettiin aluksi aviorikoksen seurauksena yhteen muuttaneita henkilöitä, mutta nimitystä alettiin käyttää pian kaikista pareista, jotka elivät yhdessä ja harjoittivat sukupuoliyhdyntää avioliiton ulkopuolella. Selvyiden vuoksi puhun tässä kirjoituksessa "avioliiton ulkopuolisesta seksistä", mutta jotta tiedettäisiin, mitä se on, tulisi meidän tietää, mikä on avioliitto ja mikä ei.

Mikä on paras vaihtoehto?

Ennen kuin tutkimme lähemmin sitä, mikä on avioliitto, on parasta kysyä itseltämme "mikä on parasta meille?" Mikä yhdessä elämisen muoto on parasta meidän kannaltamme turvallisen ja luottamukseen perustuvan parisuhteen ja perheen perustaksi? Onko se avioliitto, avoliitto vai seurustelu, jossa kumppanit asuvat erillään toisistaan?

Mikä on paras vaihtoehto meille Jumalan mielestä? Kristittyjen tulisi ojentautua sen mukaan, mikä vaihtoehto on parasta meille Jumalan mielestä, eikä elää sen mukaan, mikä itseä eniten miellyttää ja sopii omasta mielestä omaan elämäntilanteeseen parhaiten. Samalla tulee miettiä tarkoin sitä, miten suhtautua niihin lähimmäisiin, jotka eivät syystä tai toisesta elä parhaan vaihtoehdon mukaan. Tässä

---

¹ Nimi "susipari" viittaa aviorikokseen ja haureelliseen elämäntapaan; susipareja pidettiin "susina lammasten joukossa".

auttaa kultainen sääntö: tee toiselle sitä hyvää, mitä toivoisit hänen tekevän sinulle, jos olisit hänen asemassaan. Miten toivoisit sinulle puhuttavan ja asioita esitettävän, jos eläisit samassa tilanteessa kuin hän?

Jumalan silmissä olisi varmasti parasta, että eläisimme vain yhden puolison kanssa tämän elämän aikana², ellemme sitten jäisi nuorena leskeksi³, tai ellei meillä olisi kutsumusta jäädä naimattomaksi ja palvella sillä tavalla kokonaisvaltaisemmin Herraa.⁴ Nuorten leskien on ehkä parasta mennä naimisiin, sillä sitä myös Paavali tahtoi. Se on myös käytännöllisistä syistä monien kohdalla paras vaihtoehto unohtamatta nuorten herkkää tunne-elämää ja voimakkaita sukupuolisia tarpeita, jotka helpottavat hieman iän karttuessa.

Näiden päätelmien mukaan *olisi parempi elää avoliitossa yhden puolison kanssa kuin erota aviopuolisosta ja mennä naimisiin monen kanssa elämänsä aikana*. Vaikka asia on näin, niin tällä perusteella ei tulisi puolustaa avoliittoa tai pitää sitä **parempana vaihtoehtona kuin avioliittoa**. Lopulta ratkaisee vain se, mitä parisuhteen muotoa Jumala pitää parhaimpana meille; ei se, miten joidenkin harvojen poikkeusten elämässä on käynyt.

Jos seremoniallisen vihkitoimituksen kautta solmittu lainvoimainen avioliitto on turvallisin ja luotettavin parisuhteen muoto Jumalan silmissä, niin meidän tulisi tavoitella sitä, eikä tyytyä huonompiin vaihtoehtoihin. Avioliitto onkin selvästi paras muoto parisuhteelle, ei avoliitto tai seurustelusuhde, jossa kumppanit elävät toisistaan erillään.

Meidän tulee hyväksyä silti myös avoliitossa elävät veljet ja sisaret yhteyteemme paheksumatta heitä, kun he joutuvat elämään avoliitossa sen vuoksi, että heidän puolisonsa ei suostu avioliittoon heidän kanssaan. Avoliittoa ei tule silti suositella kenellekään, eikä avioliiton ulkopuolista seksiä ja yhdyntää. Jos joku lankeaa tällä alueella, niin häneen tulee suhtautua pitkämielisesti ja armollisesti, mutta tarvittaessa on oltava myös luja ja toimittava Jumalan sanan antamien ohjeiden mukaan tässä asiassa.^b

Mikä on avioliitto?

Kristittyjen tulisi elää kaikissa asioissa Jumalan tahdon mukaan. Jumalan tahdon pitäisi selvitä meille Raamatusta. Aina sitä ei ole kuitenkaan helppo sieltä löytää. Niin on nykyään myös sen suhteen, mikä on avioliitto Raamatun kirjoitusten mukaan tai "Jumalan silmissä". Koska nykyisiä avioliiton ja avoliiton määritelmiä ei tunnettu Raamatun kirjoitusten syntyä aikana, on asian selvittäminen vaikeaa.

Jotkut kristityt ovat sitä mieltä, että avoliitto olisi "Jumalan silmissä avioliitto". Vaikka monet "avoliitossa" elävät epäuskoiset ihmiset kauhistuvat moista väitettä, ovat he tämän tulkinnan mukaan "avoliitossa" vastoin omaa tietämystään ja tahtoankin. He eivät nimittäin tahdo elää "avoliitossa" ja ovat valinneet siitä syystä yhdessä elämisen muodoksi "avoliiton".

Vaikka ajatus siitä, että joku voisi olla "Jumalan silmissä" avoliitossa tietämättään ja vasten tahtoaan, kuulostaa täysin typerältä ja naurettavalta, ei se kuitenkaan sitä ihan kokonaan ole. Sen saa tosin kuulostamaan siltä, kun asia kerrotaan edellä esitetyllä tavalla. Kun asiaa tutkitaan Raamatun valossa, ei asia olekaan enää aivan yksinkertainen. Jos nykyiset avoparit olisivat eläneet

² 1. Kor. 7; Room. 7:1-3; Matt. 5:31-32; 19:1-12; Mar. 10:2-12; Luuk. 16:18.

³ 1. Tim. 5:11-15.

⁴ 1. Kor. 7:1-9, 25-40; Matt. 19:12.

patriarkkojen aikana, olisi heidän parisuhdettaan pidetty luultavasti "avioliittoina". Tämä johtuu siitä, että siihen aikaan ei tunnettu nykyisiä määritelmiä sille, mikä on "avioliitto" ja mikä on "avoliitto".

"Pysyvät parisuhteet" syntyivät kunkin kansan ja yhteisön vakiintuneiden tapojen mukaan. Niinpä "avoliitotkin" olisivat vastanneet heidän käsityksiään siitä, mikä on "avioliitto", ellei käytössä olisi ollut muita kriteerejä kuin yhteinen talous ja sukupuolielämä eli "majan ja vuoteen jakaminen". Yhteen olisi pitänyt kuitenkin muuttaa yhteisön omien tapojen mukaan ja tällaista paria olisivat velvoittaneet täsmälleen samat säännöt ja säädökset kuin kaikkia muitakin "aviopareja". Tästä syystä avoliittoa ei pitäisi sittenkään rinnastaa muinaisiin avioliittoihin. Sitä ei tulisi yleensääkään pitää samanarvoisena kuin avioliittoa, koska näillä kahdella on selvä ero.

Pienemmän pahan valitseminen ja paras vaihtoehto

Koska "avioliitolla" ja "avoliitolla" on selvä ero eikä kyse ole "yhdestä ja samasta asiasta", on meidän mahdollista vertailla näitä kahta parisuhteen ja yhdessä elämisen muotoa keskenään, ja ymmärtää se, kumpi on parempi vaihtoehto turvallisen perhe-elämän ja syvään keskinäiseen luottamukseen perustuvan parisuhteen kannalta. Me emme saa antaa yksittäisten tapausten hämärtää arviointikykyämme, eivätkä pelkät tilastotkaan saa ratkaista asiaa.

Avoliitot ja avioliitot päättyvät molemmat yhä useammin eroon, mikä on valitettavaa ja lisää inhimillistä kärsimystä maailmassa. Jotta tältä tuskaa aiheuttavalta kivuliaalta kokemukselta vältyttäisiin useammin, tulisi meidän suositella läheisillemme sitä pysyvän parisuhteen muotoa, joka olisi kaikkein lähimpänä Jumalan tahtoa kussakin tilanteessa. Jos parasta vaihtoehtoa ei ole mahdollista toteuttaa parisuhteen toisen osapuolen vastustuksesta johtuen, on meidän osattava valita myös silloin oikea tapa menetellä ja neuvoa läheisiämme Jumalan seurakunnassa, niin että inhimillinen kärsimys ja vahingot jäävät mahdollisimman pieniksi.

Tällöin "pienemmän pahan" valitseminen voisi olla oikea ratkaisu monien elämässä. He voivat jäädä elämään avoliitossa, sillä puolison ja mahdollisten lasten hylkääminen olisi tätä huonompi vaihtoehto. Tästä ei voida silti tehdä yleispätevää ja kaikkia velvoittavaa sääntöä. Jokaisen on löydettävä oma johdatuksensa ja Jumalan suunnitelma tässä hyvin vaikeassa asiassa. Uskoakseni Jumala tahtoo toimivan parisuhteen ja ehyen perheen pysyvän koossa pikemmin kuin hajottaa sen liian kirjaimellisen lain tulkinnan vuoksi.^c Tärkeintä on sittenkin lain henki kuin kirjain: joskus ne näyttävät olevan ristiriidassa keskenään ja silloin hengen tulee antaa ratkaista asia ihmisten parhaaksi, ei tuhoksi heille.

Mitä Raamatussa on kirjoitettu?

Kun lähdetään tutkimaan Raamatusta sitä, mikä on "Jumalan silmissä avioliitto", on hyvä katsoa siihen, miten asiat olivat alussa. Juuri tällä seikalla on nimittäin puolustettu näkemystä, jonka mukaan "avoliitto on Jumalan silmissä avioliitto".

Kun Jumala oli tehnyt maan tomusta Adamin⁵, huomasi hän, että Adamin ei ollut hyvä olla yksin. Niin hän vaivutti Adamin syvään uneen ja otti hänestä kylkiluun, josta teki hänelle sopivan avun, naisen, joka sai nimekseen "Eeva".⁶ Sen jälkeen on kirjoitettu:

Ja mies sanoi: "Tämä on nyt luu minun luistani, ja liha minun lihastani; häntä kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu." Sen tähden mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa ja he tulevat yhdeksi lihaksi. (1. Moos. 2:23-24)

Vaikka luomiskertomuksessa ei puhuta vihkimisestä tai avioliiton solmimisesta, niin kristityt ovat melko laajalti yhtä mieltä siitä, että Adam ja Eeva olivat aviopari. Tähän riitti se, että Jumala saattoi miehen ja naisen yhteen, ja he yhtyivät toisiinsa sukupuoliyhteyden kautta ja elivät yhteisessä taloudessa.

Yllä lainatut sanat "*mies luopukoon isästään ja äidistään ja liittyköön vaimoonsa ja he tulevat yhdeksi lihaksi*" ovat todennäköisesti kirjan kirjoittajan tai kopioijan lisäys.⁷ Ne eivät näyttäisi olevan Adamin tai Herran Jumalan sanoja. Ne ovat silti hyvä ohje ja perusta sille, miten avioliitto syntyy, vaikka tässä ei olekaan vielä kaikkea sitä asiasisältöä, mitä avioliitosta on myöhemmin kirjoitettu.

Tilanne Edenin puutarhassa oli sikäli poikkeuksellinen, että vielä ei ollut olemassa muita ihmisiä kuin Adam ja Eeva. Niinpä heitä ei ole voitu vihkiä avioliittoon ihmisten toimesta. Sitäkään emme voi tietää, vihkikö Jumala heidät seremoniallisesti avioliittoon vai ei. Luultavasti ei vihkinyt, sillä paikalla ei ollut muita todistajia seremonialle kuin Jumala itse (ja ehkä enkelit)⁸. Häät ja vihkimisen tapa ovat paljon myöhempää perua. Tätäkään ei tosin sanota suoraan Raamatussa, mutta pidettäköön sitä tässä vaiheessa vaikka "hyvänä arvauksena".

Kesti kauan aikaa, ennen kuin ihmisten tavat ja rituaalit muotoutuivat ajan saatossa. Me emme voi ottaa näitä muinaisia tapoja perustaksi sille, miten avioliitto syntyy, sillä me emme tiedä, mitkä ne olivat. Vedenpaisumus tuhosi kaikki muut ihmiset paitsi Nooan perheineen ja tieto muinaisista tavoista hukkui ainakin osittain vetten alle syvyyksiin. Vaikka tietäisimme, mitä ne olivat, eivät ne kelpaisi sittenkään ohjeiksi Jumalan tahdon mukaisen parisuhteen solmimiseen. Mehän puhumme nyt epäuskoisten ja pahuutensa vuoksi tuhoon tuomittujen ihmisten tavoista, emme siitä, miten Jumalan ihmiset ovat kautta aikojen tämän asian ymmärtäneet ja toimineet.

Seuraava kerta, kun saamme vihiä avioliiton syntytavasta Raamatussa, on Aabrahamin pojan Iisakin "naimisiin meno".⁹ Iisak ei seurustellut tulevan puolisonsa Rebekkan kanssa ennen yhteen muuttamista, eikä edes tuntenut häntä. Sen sijaan hänen isänsä lähetti palvelijansa hakemaan puolisoa pojalleen kaukaisesta maasta, josta hän oli lähtenyt aikoinaan pois. Puolison valinta oli sitten lopulta Jumalan tekemä ihme. Kristittyjen kannalta olisi tietysti ihanteellista, että jokainen

⁵ Suomeksi "Aatami", hepreaksi "adam" [a:dam]; tarkoittaa miestä, poikaa, yhtä ihmistä tai yleensä ihmisiä ja ihmiskuntaa. "Adam" on johdettu hepreankielen sanasta "[adām](#)", joka tarkoittaa punertavaa tai punaruskeaa. Muinaiset arabialaiset jakoivat ihmiset kahteen "rotuun": mustiin ja punertaviin (tai vaaleisiin). Adam on kaikkien ihmisten kantaisä, joten häntä ei voida pitää kummankaan rodun edustajana. Jako rotuihin on ihmisten tapa luokitella muita ulkonäön perusteella. Rodun sijasta Raamatussa on käytetty sellaisia luokittelevia sanoja kuin "kansaa, kansanheimo, sukukunta ja kieli". Meidän olisi hyvä käyttää näitä samoja sanoja, koska "rodulla" viitataan usein fasistiseen "rotuoppiin" ja se tuo mieleen rasmin tai darwinismin.

⁶ Nimen heprealainen muoto "havva" muistuttaa sanaa "haj", joka tarkoittaa "elävää". Eeva on kaikkien elävien ihmisten kantaäiti, sillä kaikki ovat saaneet alkunsa hänestä ja Aatamista.

⁷ Barnes' Notes on the Bible [in Genesis 2:24](#).

⁸ Job 38:7.

⁹ 1. Moos. 24.

saisi puolison ihmeellisen johdatuksen kautta, mutta valitettavasti niin ei kaikille tapahdu: ei etenkään niille, jotka ovat menneet naimisiin ennen uskoontuloaan.

Kun Aabrahamin lähettämä palvelija löysi Jumalan osoittaman vaimon Iisakille, toi hän hänet hänen luokseen Kanaanin maahan, jossa he asuivat. Sitten on kirjoitettu: *"Ja Iisak vei Rebekan äitinsä Saaran majaan ja otti hänet luokseen, ja hänestä tuli hänen vaimonsa, ja hän rakasti häntä. Niin Iisak sai lohdutuksen hänen äitinsä kuoltua."* (1. Moos. 26:67)

Tässä on kaunis kuvaus yliluonnollisesti yhteen johdetusta avioparista ja heidän rakkaudestaan. Tämä ei kelpaa kuitenkaan esikuvaksi ja malliksi meidän aikamme avioliiton solmimista varten, niin että se tapahtuisi Jumalan tahdon mukaan. Meidän tulee solmia avioliitto omien lakiemme ja asetusten mukaan. Jos ottaisimme itsellemme vaimon edellä kuvatulla tavalla, pidettäisiin sitä korkeintaan "avoliittona", ei "avioliittona". Koska näillä kahdella parisuhteen muodolla on erilainen juridinen status, on meidän valittava niiden väliltä se, mikä vastaa parhaiten Jumalan näkemystä siitä, mikä on avioliitto ja on parasta meille.

Jos olemme rehellisiä, niin avioliitto luo paljon paremman turvan ja luottamuksen perustan parisuhteelle. Tämä johtuu siitä, että avioliitto solmitaan harkiten, siinä sitoudutaan lujemmin yhteiseen elämään ja se antaa paremman lain suojan kummallekin puolisolle. Tästä syystä kristittyjen ei pitäisi tavoitella avoliittoa vaan jokaisen parisuhteeseen tahtovan tulisi tavoitella naimisiin menemistä, avioliittoa. Avioliitto on solmittava Suomen lakien ja asetusten mukaan, jotta se olisi lainvoimainen. Pelkkä seurustelevan tai yhdessä asuvan parin keskinäinen sopimus ei tee parisuhteesta vielä avioliittoa. Sen lisäksi tarvitaan sellaisen vihkiseremonian läpikäyminen, joka on Suomen lakien ja asetusten mukaan pätevä.

Vanhasta testamentista ei löydy Jumalan antamaa tarkkaa ohjetta siitä, miten "naimisiin mennään", jotta avioliitto olisi "lainvoimainen Jumalan silmissä". Silloin noudatettiin kunkin yhteisön omia tapoja ja lakeja. Kun pariskunta oli "naimisissa", niin kaikki yhteisön jäsenet tiesivät sen, että he olivat naimisissa. Jokainen tiesi myös sen, jos joku ei ollut naimisissa. Sellaista tilannetta ei voinut tulla kenenkään eteen, että joku olisi ollut tietämättään naimisissa, niin kuin nyt olisi asiain laita, jos avoliitto olisi "Jumalan silmissä avioliitto". Meidän on kuitenkin kristittyinä tunnustettava se, että jos nykyiset avoparit olisivat eläneet patriarkkojen aikana, olisi heidät tunnustettu ainakin joissakin yhteisöissä "naimisissa oleviksi". Silloin ei nimittäin tunnettu nykyisiä määritelmiä siitä, mitkä pysyvät parisuhteet ovat avioliittoja ja mitkä avoliittoja. Tällöin yhdessä eläviä olisivat sitoneet kaikki samat säännöt ja säädökset kuin muitakin, joten avoliittoa ei sittenkään voida pitää samana kuin avioliittoa, eikä edes samanarvoisena.

Vanhassa testamentissa ei ole käytetty täysin samanlaisia termejä pysyvän parisuhteen solmimisesta kuin mitä me käytämme: "mennä naimisiin", "solmia avioliitto" ja "vihkiä avioliittoon". Joitakin vastaavia sanoja ja sanontoja kuitenkin löytyy. Naimisiin menemistä vastaava ilmaisu on naisen käyttämänä "mennä miehelään". (Ruut. 1:12-13.) Tällä kuvataan sitä asiaa, mitä naimisiin mentäessä tapahtuu: mies ja nainen irtaantuvat vanhemmistaan ja heistä tulee siten "puolisonsa omia". Vanhassa testamentissa avioliiton tunnusmerkkejä ovatkin seuraavat:

- "Isästä ja äidistä luopuminen" eli oman itsensä omistaminen puolisolleen vanhempiensa sijasta ja yhteistalouden muodostaminen puolisonsa kanssa. (1. Moos. 2:24)
- "Vaimoon liittyminen ja yhdeksi lihaksi tuleminen" eli yhteinen sukupuolielämä.
- Yhteisön tapojen mukainen pysyvän parisuhteen muodostaminen, jota vastaa meidän yhteiskunnassamme parhaiten avioliitto. (1. Moos. 29:15-30)

Raamatussa ei ole annettu mitään kaikkia kansoja sitovaa vihkikaavaa tai vaadittu saman seremonian läpikäymistä, jotta avioliitosta tulisi lainvoimainen ihmisten silmissä tai Jumalan silmissä. Periaatteessa mikä tahansa yhteisön yleisesti hyväksymä tapa muodostaa "pysyvä parisuhde" kävisi siten "avioliitosta", joka olisi sitova ja lainvoimainen sekä Jumalan että ihmisten silmissä. Tällöin kaikkia pariskuntia koskisivat kuitenkin samat säännöt ja säädökset, joten Suomen avoliitto ei vastaa sisällöltään ja merkitykseltään näitä "avioliittoja".

Ensimmäinen häätjuhla tai siihen verrattava juhla naimisiin menemisen yhteydessä mainitaan Iisakin pojan Jaakobin elämässä. Hän meni naimisiin enonsa Laabanin tyttären Leean kanssa, vaikka luuli menneensä naimisiin hänen nuoremman sisarensa Raakelin kanssa, jonka hän olisi tahtonut vaimokseen. Laaban kuitenkin petti häntä ja oli lähettänyt hänen teltaansa Leean Raakelin sijasta. Ennen kuin Jaakob meni teltaan ja yhtyi siellä Leeaan, oli talossa pidetty juhlat häiden kunniaksi. Vaikka kertomuksessa ei käytetä samoja termejä kuin meidän kielessämme (esimerkiksi "häät"), niin kyse on samasta asiasta. Kaikille juhlaan osallistuville oli selvää, että Jaakob oli "menemässä naimisiin" Laabanin tyttären kanssa.¹⁰

Kun Jaakob oli yhtynyt yöllä pimeässä teltassa Leeaan ja huomasi aamulla tulleensa petetyksi, ei hän silti hylännyt Leeaa vaan piti hänet vaimonaan. Näemme tästä, että jopa petoksella aikaansaatu avoliitto oli sitova, mutta emme voi tehdä tästä sellaista yleistystä, että pitäisimme kaikkia nykyään solmittuja lumeliittoja avioliitoina. Päinvastoin: monet lumeliitot eivät täytä Raamatun Jumalan avoliitolle asettamia ehtoja eikä niitä tulisi pitää avioliitoina.¹¹

Toinen merkittävä seikka on se, että avoliitto tuli virallisesti voimaan tai se "sinetöitiin" vasta sukupuoliyhteyden jälkeen. Sukupuoliyhteys ei ole kuitenkaan itsestään selvästi avioliittoon johtava asia.¹² Sitä kuitenkin edellytetään, jotta pari saattoi tulla "yhdeksi lihaksi" alkuperäisen avioliiton tarkoittamalla tavalla. Nykyään on tietysti mahdollista solmia avoliitto tai elää yhdessä parisuhteessa, vaikka sukupuoliyhteys ei toteutuisi, mutta avioliiton yksi merkki on ollut menneinä aikoina nimenomaan sukupuoliyhteyden toteutuminen. Avioliitto on ollut luvallista saada mitätöidyksi, jos yhdyntää ei vihkimisen jälkeen ole tapahtunut. Niinpä pelkkä vihkiminen ei ole tehnyt avioliitosta lopullisesti sitovaa edes katolisen kirkon valtakaudella, eikä tee sitä vielääkään.

Papeilla on edelleen valta julistaa avoliitto mitättömäksi, jos sen kaikki ehdot eivät toteudu. Myös sukurutsainen liitto tai kaksinnaiminen ovat päteviä syitä julistaa solmittu avoliitto mitättömäksi. Raamatun aikana monen vaimon pitäminen oli kuitenkin luvallista, joten tämä sääntö ei pitänyt silloin. Meidän on noudatettava silti oman maamme lakeja ja asetuksia tässä asiassa. Jos monivaimoisuus on sallittua lähetyksentällä, niin sitä tulee silloin suvaita.¹³ Monen vaimon pitäminen ei voi olla kuitenkaan suositus, eivätkä kristityt saa uskossa ollessaan ottaa itselleen montaa vaimoa.

Monen vaimon pitämiseksi oli omat syynsä patriarkkojen aikana, joita syitä ei enää meidän aikanamme ole olemassa. Silloin miehiä oli vähemmän kuin naisia, koska miehiä kuoli sodassa. Israelilaisten miesten tapana oli naida leskeksi jääneen veljensä vaimo ja pitää hänestä huolta taloudellisesti. Naisten toimeentulo oli silloin hyvin paljon kiinni aviomiehen ammatista ja tuloista. Miehet ottivat itselleen monta vaimoa, jos heillä oli siihen varaa. Näin he saattoivat pitää huolta niistä naisista, joille ei olisi riittänyt muuten omaa miestä. Kun tästä miesten ja naisten määrän välisestä epäsuhdasta on sittemmin päästy eroon, ei monen vaimon pitämiseksi ole enää perusteita.

¹⁰ 1. Moos. 29:15-30.

¹¹ Esimerkiksi liitot, joiden kautta saadaan joku henkilö maahanmuuttajana Suomeen, mutta avioliiton ehdot kuten sukupuoliyhteys ja yhteinen elämä eivät täällä koskaan toteudu, ja pari kaiken lisäksi eroaa, kun se on mahdollista.

¹² 2. Moos. 22:16-17; 5. Moos. 22:23-30.

¹³ "Monen vaimon mies" ei voisi toimia kuitenkaan vanhimpana eikä diakonina seurakunnassa. (1. Tim. 3:1-13)

Se tapa aiheuttaisi lisäksi monia eturistiriitoja, kun miehet suosisivat osaa vaimoista ja hylkisivät muita. Mooseksen laissa oli annettu säädöksiä juuri tällaisia tilanteita varten.¹⁴

Israel noudatti Vanhan testamentin ja apostolien aikana Mooseksen lakia, jonka hän sai enkelin välityksellä.¹⁵ Mooseksen laki jakautuu seremonialakiin, siviililakiin ja sotalakeihin. Näiden lisäksi on tietenkin kymmenen käskyä, jotka ovat moraalista käytöstämme sitovia kaikkina aikoina päteviä ikuisia lakeja. Avioliittoa koskevat lait sisältyivät kuitenkin siviililakiin, eivätkä ne velvoita sellaisenaan kristittyjä.¹⁶ Niissä on silti asioita, jotka kristityn on hyvä tietää ja ottaa niistä opikseen.

Siviililaisissa annettiin säädöksiä mm. avioelämää, elatusvelvollisuutta, aviorikosta ja avioeroa koskien.¹⁷ Laissa kiellettiin sukurutsaiset liitot, homoseksuaalisuus, eläimiin sekaantuminen, yhdyntä kuukautisvuotojen aikana ja seka-avioliitot Israelin viholliskansojen kanssa.¹⁸ Sitä ei kerrota suoraan, miten avioliitto oli solmittava. Laista nähdään kuitenkin se, että yhdyntä ei johtanut aina avioliittoon. Kihlaparin ei ollut luvallista harjoittaa yhdyntää Vanhan testamentin aikana, eikä Uudessakaan testamentissa.¹⁹

Mooseksen aikana isä sai perheen päänä päättää, antaako tyttärensä miehelle vai ei, jos tämä oli maannut neitsyen kanssa. Jos ei antanut, niin miehen oli siitä huolimatta maksettava hänestä morsiamen hinta niin kuin neitsyestä.²⁰ Kalliit myötäjäiset pitivät huolen siitä, että sukupuoliyhteyttä ei harjoitettu kevytkenkäisesti ennen avioliiton solmimista, sillä yhdyntä velvoitti miestä ottamaan naisen puolisoiksi, jos hän ja hänen isänsä niin tahtoivat, ja miehen tuli joka tapauksessa maksaa kalliit myötäjäiset, vaikka avioliittoa ei syntyisi. Tämä oli siis kaikin puolin hyvä laki ja edesauttoi korkean sukupuolimoraalin säilymistä.

Mooseksen laissa tunnetaan meilläkin tuttu "kihlaus" tai "kihla-aika". Se kesti Israelissa yleensä vuoden, eivätkä kihlatut saaneet silloin yhtyä toisiinsa. Jos kihlapari makasi keskenään, niin miehen oli mentävä naimisiin naisen kanssa, jos hänen isänsä ja tytär tahtoivat niin. Miehellä ei ollut oikeutta kieltäytyä silloin avioliitosta, vaikka nainen ei olisi enää miellyttänyt häntä yhdynnän jälkeen. Jos joku puolestaan yhtyi toiselle miehelle kihlattuun naiseen eikä tämä vastustanut tai huutanut apua sen merkiksi, että hän olisi kokenut tulevansa raiskatuksi, niin molemmat tuomittiin kuolemaan, sillä kihlaus rinnastettiin sitovuudeltaan avioliittoon: kyse oli siis aviorikokseen verrattavasta synnistä.²¹ Jos joku makasi väkisin neitsyen, joka ei ollut kihloissa, niin silloin vain raiskaaja tuomittiin kuolemaan, ei neitsyttä.^d

Israelissa ei siis hyväksytty avioliiton ulkopuolisia sukupuoliyhteyksiä. Tästä huolimatta ja ihmisen synnillisyyden tunteiden jotkut harjoittivat seksiä avioliiton ulkopuolella jo patriarkkojen aikana.²² Avioliittoa ei solmittu kuitenkaan yhdynnän kautta, vaikka yhdyntä oli avioliiton sinetti niissä tapauksissa, kun pari oli menossa naimisiin, ja yhdyntä velvoitti miestä ottamaan naisen vaimokseen, jos kyse ei ollut porttoon yhtymisestä, mikä on tietysti syntiä molempien osapuolten kohdalla. Niin kuin huomaat, niin Raamatussa ei salata siinä esiintyvien ihmisten syntejä, vaikka he

¹⁴ 2. Moos. 21:10-11; 5. Moos. 21:15-16.

¹⁵ Apt. 7:30, 53; Gal. 3:19.

¹⁶ Ks. Apt. 15; Joh. 14:15-24; Gal. 5:14; 1. Tess. 4:1-12.

¹⁷ 2. Moos. 21:10-11; 5. Moos. 24:1-4.

¹⁸ 3. Moos. 18:6-23; 20:10-23; 5. Moos. 7:1-6.

¹⁹ Paavali sanoo naimattomia nuoria naisia neitsyiksi, ikään kuin olisi itsestään selvää, että he ovat neitsyitä, 1. Kor. 7:25. Jeesuksen äidin Marian kohdalla pidettiin itsestään selvänä, että hän ja hänen kihlattunsa Joosef eivät olleet yhtyneet toisiinsa kihlauksen aikana. Sen sijaan Mariaa syytettiin uskottomuudesta eli makaamisesta toisen miehen kuin Joosefin kanssa. Matt. 1:17-25; Joh. 8:41, 48.

²⁰ 2. Moos. 22:16-17; 5. Moos. 22:13-30.

²¹ 2. Moos. 22:16; 5. Moos. 20:19; 22:23-29; 28:30; s. Sam. 3:14.

²² Juuda ja Taamar, 1. Moos. 38; Amnon ja Taamar, 2. Moos. 13.

olisivat olleet uskon sankareita ja uskollisuutensa puolesta esikuvia myöhemmille uskoville.²³ Jeesuksen käytöksestä huomaamme myös sen, että Jumalalla on valta antaa anteeksi tällaisia syntejä, eikä hän tahdo, että niissä elämistä armon saamisen jälkeen enää jatkettaisiin.²⁴

Vanhasta testamentista käy ilmi vielä avioliiton "liitto-luonne", eli sen solmimisen tapa ja sitovuus yli ydinperheen rajojen. Siten pelkkä kahdenkeskinen sopimus ei vielä tehnyt suhdetta avioliitoksi. Tarvittiin yhteisön hyväksyntä ja todistajat sille, että liitto oli astunut voimaan yhteisön tapojen mukaan. Kun liitto oli solmittu, oli se kaikkien tiedossa, eikä kenellekään ollut epäselvää, oliko yhdessä elävä pari naimisissa keskenään vai ei. Avioliitto ei sitonut pelkästään puolisoita toisiinsa vaan siinä yhtyivät myös suvut keskenään liiton siteillä. Avioliittoa pidettiin hyvänä keinona vahvistaa kansojen välisiä suhteita, sillä kuninkaat antoivat omia tyttäriään muiden kansojen kuninkaiden ja prinssien puolisoiksi, jotta suhteet pysyisivät hyvinä ja rauha säilyisi. Sama ajatus nähdään pienemmässä mittakaavassa sukujen välisistä avioliitoista.

Avioliitto perustui hyvin pitkälle Israelin ja Lähi-idän kansojen käsitykseen liiton solmimisesta ja sen tuomista velvoitteista ja oikeuksista. Ne oli säädetty tarkoin ja liiton ehdot olivat kaikkien osapuolten hyvin tiedossa. Myös avioliitolle on ollut tarkat ja kaikkien tiedossa olevat säädökset ja sopimukset, joista me emme tiedä välttämättä kaikkia pelkän Raamatun lukemisen perusteella. Mutta se, että avioliitossa oli kyse nimenomaan "liitosta" ja Raamatun liittoajattelusta käy ilmi myös siitä, että avioliittoa on kutsuttu (tosin vain kerran) nimellä "liitto" Vanhassa testamentissa. ([Snj. 2:17](#).) Vahvin peruste avioliiton liitto-luonteelle ovat kuitenkin kaikki ne yksityiskohtaiset säädökset, jotka koskivat sitä, ja avioliiton vaikutus sukujen ja kansojen välisiin suhteisiin myös niitä yhdistävällä ja sitovalla tavalla.

Tässä oli pääpiirteittäin se, mitä Vanhassa testamentissa on avioliitosta sanottu. Uuden testamentin puolella tähän ei tule paljon uutta tietoa. Siellä mainitaan uutena asiana ensimmäistä kertaa sana "häät" tai "hääjuhlä", joka voidaan suomentaa myös sanalla "avioliitto" (kreikaksi "[gaamos](#)"). Tätä sanaa käytettiin niin avioliittoon solmimisen yhteydessä vietetystä juhlasta kuin itse avioliitosta. Niinpä kun heprealaiskirjeessä lukee, että "avioliitto pidettäköön kunniassa kaikkien kesken ja aviovuode saastuttamattomana, sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee", niin sillä tarkoitetaan nimenomaan häiden jälkeen sukupuoliyhteyden toteutumisen kautta voimaan astunutta avioliittoa, ei parisuhdetta, joka olisi alkanut jollakin muulla tavalla. (Hebr. 13:5)

Kun vielä muistamme sen, että Israelin laissa oli suojeltu hyvin ankarilla säädöksillä neitsyen koskemattomuus ennen avioliittoa ja uskollisuus myös kihlauksen aikana, niin emme voi mitenkään ajatella Raamatun aikana olleen hyväksytyyn nykyisen avoliiton tavan, emmekä sitäkään, että sellaista parisuhteen muotoa olisi pidetty avioliittona "Jumalan silmissä". Uudesta testamentista löytyy pikemminkin viitteitä päinvastaisesta.

Kuningas Herodeksen suhde veljensä vaimoon ei ollut lain mukaan luvallinen.²⁵ Vaikka kyse oli Mooseksen lain mukaan myös sukurutsasta²⁶, niin mikään Uudessa testamentissa ei puolla avoliiton asemaa hyväksyttynä tai avioliittoon verrattavana parisuhteen ja yhdessä elämisen muotona Raamatussa.

Jeesus kohtasi matkallaan muuan samarialaisen naisen. Hän tiesi profeettana sanomattakin, että naisella "oli ollut viisi miestä, mutta se, joka hänellä nyt on, ei ollut hänen oma miehensä." (Joh.

²³ 2. Sam. 11-12; 1. Kun. 15:5; Hebr 11:32.

²⁴ Joh. 8:1-11; vrt. 2. Sam. 12:13.

²⁵ Matt. 14:3-4.

²⁶ 3. Moos. 18:16-17

4:16-19) Tässä voi olla samanlainen tapaus kuin Herodeksen kohdalla. Samarialainen nainen asui yhdessä jonkun toisen naisen aviomiehen kanssa eikä heidän suhteensa ollut pelkkä satunnaisiin tapaamisiin perustuva irtosuhde. Riippumatta siitä, oliko nainen viisinkertainen leski vai oliko hän eronnut viidestä miehestä, oli hänen senhetkinen suhteensa lain vastainen.

Jeesuksen tapa kohdata tämäkin syntinen nainen antaa meille samalla suuntaviivat siihen, miten meidän tulee kohdata lähimmäisiämme, jotka kipuilevat näiden asioiden kanssa. Jyrkkä tuomitseminen ja toisen halpana pitäminen ei johda toivottuun tulokseen evankeliumin kannalta. Sen sijaan ymmärtävä suhtautuminen ja myötätunto yhdessä armahtavan mielenlaadun kanssa voi johtaa todelliseen sydämen mielenmuutokseen, jota kukaan ei kadu, ja joka koituu sielun pelastukseksi.

Mitä Suomen laki ja asetukset sanovat?

Suomen laki ja asetukset velvoittavat kristittyjä aina kun ne ovat sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa.²⁷ Jos laki pitää jotakin parisuhteen tai sukupuolielämän muotoa tai tapaa hyväksyttävänä, mutta Jumala on Raamatun perusteella eriä mieltä, niin silloin meidän tulee uskoa enemmän Jumalaa kuin yhteiskunnan lakia. Niinpä emme voi hyväksyä Jumalan tahtona homoseksuaalista elämäntapaa ja niitä himoja, jotka pitävät heitä vallassaan.

Homosuhteen rekisteröinti ja pian hyväksyttävä homoseksuaalien avioliiton hyväksyvä sukupuolineutraali laki ovat Jumalan tahdon vastaisia. Kristittyjen ei pidä antaa hyväksyntäänsä tällaisille laeille, vaikka emme voikaan estää niiden voimaantuloa ja käytäntöön soveltamista. Kristittyjen sanan palvelijoiden ei ole silti lupa vihkiä avioliittoon samaa sukupuolta olevia henkilöitä. Siitä on kieltäydyttävä uskonnonvapauslakiin ja omantunnon syihin vetoamalla.

Jos vihkimisestä kieltäytyminen on tulevaisuudessa rangaistava teko, niin on parempi erota sellaisesta "virasta", jossa joutuisi rikkomaan Suomen lakeja vastaan kuin jatkaa siinä ammatissa. Jumalaa voi palvella myös muuten kuin "leipäpappina" ja se voi olla jopa antoisampaa: vaikka ei rahallisesti niin muuten, puhtaana omanatuntona ja hyvänä mielenä sen vuoksi, että saa toteuttaa Isän tahtoa elämässään.

Tilastokeskus käyttää tilastoja laatiessaan ja rekistereissään käsitettä "siviilisäätty". Sitä kysytään myös monissa eri kaavakkeissa, kun asioimme virastoissa tai haemme vaikkapa työpaikkaa tai opiskelupaikkaa. Tilastokeskuksen sivuilla sanotaan:

"On huomioitava, ettei avoliitto ole siviilisäätty. Avoliitossa elää jokaisen siviilisäädyn edustajia, myös virallisesti edelleen naimisissa olevia."(Tilastokeskus, Tietoa tilastoista > Tietoa käsitteistä > [Siviilisäätty](#))

Suomen laissa ja asetuksissa on säädetty hyvinkin tarkasti avioliitosta ja mainittu myös sitä edeltävästä kihlauksesta.²⁸ Avioliittolaissa määritellään mm. se, että avioliitto solmitaan miehen ja naisen välillä, avioliitto solmitaan vihkimisellä ja että ennen avioliittoa on selvítettävä se, onko avioliitolle esteitä. Avioliiton esteet on yksilöity tarkasti, samoin kaikki avioliiton oikeudet ja velvollisuudet. Laissa on säädetty myös avioeroa koskevista asioista.

²⁷ Room. 13:1-7; Apt. 5:29.

²⁸ [FINLEX, Ajantasainen lainsäädäntö, Avioliittolaki 13.6.1929/234.](#)

Avoliittoa koskevalla lainsäädännöllä on pyritty suojelemaan aviopuolisoita ja turvaamaan heidän oikeutensa mahdollisimman kattavalla tavalla. Vastaavaa lainsäädäntöä ei ole avoliittoa koskien. Vaikka lakiin ollaan mahdollisesti tekemässä piakkoin muutoksia koskien avoliitossa eläviä, niin sillä on edelleen eri asema kuin avoliitolla. Nämä kaksi parisuhteen ja yhdessä elämisen muotoa eroavat siis toisistaan juridisesti.

Näistä eroista on olemassa hyvä Oikeuslaitoksen oikeusavun laatima artikkeli: [Miten avoliitto eroaa avoliitosta?](#) Siinä kerrotaan avoliiton ja avioliiton erot koskien perhettä ja lakia, aviopuolisoiden oikeuksia ja velvollisuuksia, avopuolisoiden omaisuudenjaosta ero- ja kuolemantapauksissa (turvattava erillisellä testamentilla puolison oikeus toisen tai puolisoitten yhteiseen omaisuuteen), sukunimeä, isyyttä, lapsen huoltoa ja elatusta, sekä adoptiota.

Koska avoliitto ja avioliitto eroavat toisistaan juridisesti sekä käytännön elämässä, niin meidän tulisi pystyä vertailemaan näitä kahta keskenään, ja löytää siten meille sopiva paras vaihtoehto pysyvän parisuhteen turvaamiseksi ja perheen perustaksi. Jos se on avoliitto, niin kristittyjen tulee tavoitella sitä ja luopua avioliiton käytännöstä. Jos asia on toisinpäin, niin silloin tulee luopua avoliitosta ja suosia pelkästään avioliittoa. Jos nämä ovat yhtä hyviä parisuhteen muotoja Jumalan silmissä, niin silloin ei ole väliä, kummassa parisuhteen muodossa kristityt elävät. Tämä koskee tietysti muitakin kuin kristittyjä, sillä toki jokainen tahtoo itselleen parasta, mitä on tarjolla?

Luonnollisestikin monet niistä, jotka elävät itse avoliitossa, pitävät sitä parempana vaihtoehtona kuin avioliittoa: muutenhan he menisivät naimisiin! On silti niitäkin, jotka solmivat avioliiton yhteisön painostuksen vuoksi ja välttääkseen paheksunnan seurakunnassa, mutta eivät pidä silti avoliittoa parempana vaihtoehtona tai sen enempää Jumalan tahtona kuin avioliittoa. Mitkä ovat heidän perustelunsa sille, että avoliitto olisi parempi vaihtoehto kuin avioliiton solmiminen? Miksi Jumala pitäisi avoliittoa parempana vaihtoehtona? Eikö meidän tulisi kristittyinä pyrkiä tekemään se, mikä on Jumalan tahto, eikä sitä, mikä on meidän itsemme mielestä oikein, tai minkä maailma hyväksyy oikeaksi tavaksi elää parisuhteessa tai muutenkaan?

Avoliittoa ei tulisi rinnastaa avioliittoon väärällä tavalla, sillä nämä ovat kaksi eri asiaa. Tilastojen mukaan on lisäksi totta, että avoliitot päättyvät useammin eroon kuin avioliitot, joten avoliitto ei niiden valossa johda toivottuun lopputulokseen "yhdestä uskollisesta parisuhteesta tämän elämän aikana". Tilastokeskuksen tiedotteen mukaan avoliitot päättyvät kaksi kertaa useammin eroon kuin avioliitot.²⁹ Huolestuttavaa on lisäksi se, että eronneiden lapset menevät harvemmin naimisiin ja eroavat useammin kuin ne lapset, joiden vanhemmat eivät ole eronneet.³⁰ Vaikka tämä käyttäytymisen malli ei ole geneettisesti periytyvää, siirtyy se vanhemmilta lapsille lapsuuden kasvuympäristön ja kodin olosuhteiden vaikutuksen kautta.

Meidän on kysyttävä itseltämme nyt sitä, kumpi johtaa useimmin ja varmimmin pysyvään parisuhteeseen: avoliitto vai avioliitto? Meidän on vielä erikseen otettava huomioon se, että epäuskoinen maailma ei useinkaan noudata Jumalan käskyjä ja moraalisia ohjeita, mutta uskonnolliset ihmiset ja Jeesuksen seuraajat noudattavat niitä useammin: toiset pelosta ja pakon edessä, toiset vapaaehtoisesti ja rakkaudesta Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan. Tästä johtuen tilastot eivät kerro meille välttämättä kaikkea totuutta siitä, mikä olisi paras yhdessä elämisen muoto kristityille. Esimerkiksi katoliset eivät hyväksy avioeroa ja pysyvät naimisissa, vaikka puoliset olisivat uskottomia toisilleen ja eläisivät tämän jumalattoman maailman tavoin. Tilastot antavat

²⁹ Tilastokeskus, Etusivu > Ajankohtaista > Uutisia ja tiedotteita > Vuoden 2007 tiedotteet > [Yhä useamman lapsen vanhemmat asuvat erillään , 11.4.2007.](#)

³⁰ Tilastokeskus, Etusivu > Artikkelit > [Avo- vai avoliitto, eroaminen... Perhemallit periytyvät](#), 6.11.2007.

meille joka tapauksessa tietoa siitä, kummat parisuhteet ovat kestäneet paremmin, vaikka ne eivät paljasta syitä tähän tilastolliseen ilmiöön.

Jeesuksen opetuslapsille pitäisi olla selvää se, että avioliitto solmitaan vakaan harkinnan ja miettimisajan jälkeen, eikä ajauduta suhteeseen pelkkien seksikokeilujen ja nautinnon haun seurauksena, niin kuin yleensä on avoliitoissa. On silti totta, että molemmat voivat alkaa seurustelusta ja seksikokeiluista, sillä edes kristityt eivät noudata nykyään samaa pidättyvyyttä kuin entisinä aikoina seurustellessaan avioliittokokelaidensa kanssa. Kun seksiä ja yhdyntää harjoitetaan jo seurusteluaikana, niin se johtaa väistämättä siihen, että yhä harvemmat elävät kristillisen ihanteen mukaan ja harjoittavat yhdyntää vain yhden puolison kanssa eläessään. Kun seksiä ja yhdyntää harjoitetaan ensimmäisen kerran vasta avioliiton solmimisen jälkeen, johtaa se useammin pysyvään liittoon ja ihanteen toteutumiseen. Tämän perusteella avioliiton ulkopuolinen seksi ja sen seurauksena syntyvät avoliitot olisivat huonompi vaihtoehto kristillisen ihanteen ja Jumalan tahdon toteutumiseksi kuin pidättyminen sukupuolisuhteista avioliiton solmimiseen asti.

Kokeiluluontoiset seksisuhteet johtavat siis useammin eroon kuin vakaasta harkinnasta solmitut avioliitot, joissa sitoudutaan elämään uskollisesti yhdessä ja "solmitaan liitto" yhteisön tapojen tai lakien mukaan. Avoliitossa ei tällaista liittoa solmita, vaikka kumppanit olisivatkin sopineet keskenään olevansa uskollisia toisilleen ja jakavansa taloudelliset velvollisuudet yhteisen sopimuksen mukaan. Suomen lain ja asetusten edessä nämä keskinäiset sopimukset eivät ole kuitenkaan päteviä. Jos kumppanit tahtovat turvata toisen taloudellisen aseman kuoleman varalta, on heidän tehtävä erikseen testamentti, jossa näistä asioista on määrätty. Jos kumppanit eroavat, niin toinen osapuoli voi joutua kärsimään omaisuuden jaossa toisen hyväksi, ellei sitä voida jakaa sovussa, niin kuin hyvin harvoin erotilanteissa tapahtuu. Vaikka lainsäädäntöä ollaan tältä osin uusimassa (ja on ehkä osin jo uusittukin), niin avoliitolla ja avioliitolla on silti edelleen erilainen juridinen asema.

Kristittyjen tulee noudattaa esivallan lakeja ja asetuksia, jos ne eivät ole ristiriidassa Jumalan lain ja käskyjen kanssa. (Room. 13:1-7) Avioliittoa koskeva lainsäädäntö ei ole ristiriidassa Jumalan tahdon kanssa, joten näitä lakeja ja asetuksia on kristitynkin hyvä noudattaa. Vaikka siviililaissa hyväksytään avoliitot ja määrittää niissä elävien oikeuksia ja velvollisuuksia, ei näitä kahta yhdessä elämisen muotoa voida pitää samanlaisina: muutenhan niitä ei tarvitsisi lainsäädännössä erottaa toisistaan, vaan voitaisiin puhua pelkästään "avioliitosta".

Avoliiton ja avioliiton välillä ehkä suurin ero on siinä, että avioliitossa elävien kohdalla tiedetään aina, milloin avioliitto on solmittu, ja mistä lähtien sitä säätelevät lait ja asetukset sitovat ja velvoittavat avioparia. Avoliiton kohdalla on paljon vaikeampi määrittää sitä, mistä hetkestä alkaen avoliitto alkaa. Monet avoliitossa elävät ovat valinneet tämän yhdessä elämisen muodon juuri siksi, että se poikkeaa juridisesti avioliitosta. He eivät halua ottaa parisuhteen alussa riskiä, jossa jaetaan omaisuus ja velvoitteet avioliitossa elävien tavalla. Niinpä heitä kohtaan olisi loukkaus mennä väittämään heidän parisuhdettaan avioliitoksi, sillä sitä he juuri tahtovat välttää!

Avoliitossa elävien kohdalla ei voida määrittää tarkasti sitä hetkeä, josta alkaen "liitto" olisi lainvoimainen. Siksi tätä parisuhteen ja yhdessä asumisen muotoa ei voida pitää "liittona", eikä sitä olisi hyvä sillä nimellä edes kutsua. Olisi viisaampaa ja oikeampaa puhua "avosuhteista" "avoliiton" sijasta. Käytänkin tästä eteenpäin sitä nimeä puhuessani pareista, jotka eivät ole solmineet avioliittoa, mutta elävät yhdessä ja yhteistaloudessa, niin että myös sukupuoliyhteys on toteutunut heidän välillään. Periaatteessahan on nykyään mahdollista, että eri sukupuolta olevat elävät samassa taloudessa, vaikka eivät jaa vuodetta keskenään. Tällaisia yhteiselämän muotoja tai kommuuneja ei tule tietenkään rinnastaa avioliittoon, koska avioliitolle luonteenomainen "yhtyminen" puuttuu.

Common Law Marriage - Yleisen oikeustajun mukaiset avioliitot

Yhdysvaltojen joissakin osavaltioissa on ollut käytössä ns. yleisen oikeustajun mukaiset avioliitot. Niistä on liikkunut valitettava myytti seurakunnassa 2000-luvun alkupuolella. On väitetty totuudenvastaisesti, että USA:ssa pidettäisiin avioliiton kanssa tasavertaisina sellaisia "avoliittoja", joissa puoliset ovat asuneet yhdessä seitsemän vuotta (tai tarpeeksi pitkän ajan). Tämä ei ole totta missään osavaltiossa. *Alternatives to Marriage Project* sivustolla kirjoitetaan:

"Jos asutte osavaltioissa, joissa sovelletaan "Common Law Marriage" avioliittolakeja käytäntöön, ja pidätte itseänne naimisissa olevana (kertomalla yhteisölle, että olette naimisissa, kutsutte puolisoanne "vaimoksi" tai "aviomieheksi", käytätte samaa sukunimeä, täytätte yhteisen veroilmoituksen, jne.) niin voitte saada parisuhteellenne "Common Law Marriage" statuksen. Se tekee teidät kaikin puolin laillisesti naimisissa olevaksi pariskunnaksi, vaikka ette olisi saaneet vihkimistodistusta. Jos tahdotte avioeron, pitää teidän hakea sitä oikeusteitse, vaikka et olisi mennyt koskaan vihkiseremonian ja häiden kautta naimisiin."³¹

Lain mukaan nämä parisuhteet eivät siis eroa käytännössä avioliitosta, joten niiden perusteella ei voida todistaa oikeaksi väitettä, jonka mukaan "avoliitto olisi sama kuin avioliitto" (Jumalan silmissä tai yhteiskunnan lakien mukaan).

Avoliiton ulkopuolinen seksi

Olemme havainneet tähän mennessä Raamattua tutkimalla sen, että Israelissa ei hyväksytty avioliiton ulkopuolista seksiä. Kihlattu neitsyt oli suojattu lainsäädännöllisin keinoin, niin että kynnys harjoittaa yhdyntää ennen avioliiton solmimista oli hyvin korkea. Tästä huolimatta jotkut kihlaparit ja muutkin lankesivat harjoittamaan seksiä avioliiton ulkopuolella. Sitä ei ole kuitenkaan yhdessäkään Raamatun kuvaamassa tilanteessa pidetty hyväksyttävänä tai Jumalan lain mukaisena tekona. Siitä syystä meidänkään ei pitäisi sitä hyväksyä, vaikka monet ja jopa useimmat siihen joskus seurakunnassa lankeaisivatkin.

Sen lisäksi, että meidän ei tule antaa hyväksyntääme löysälle sukupuolimoraalille, on meidän osattava suhtautua oikein sillä alueella langenneisiin veljiin ja sisariin. Tästä tavasta antaa ehkä parhaan esimerkin Herra itse. Hän ei tuominut aviorikoksesta kiinni tavattua naista, mutta sanoi, että hän ei saisi enää jatkaa synnin tekemistä.³² Samarialaisen naisen tavatessaan Jeesus ei kehottanut häntä luopumaan synnillisestä avioliiton ulkopuolisesta suhteesta, mutta paljasti naiselle kuitenkin sen, että hänen tekonsa ei ollut Jumalan tahdon mukainen.³³ Voi olla, että nainen hylkäsi tämän synnin, vaikka Herra ei häntä suoraan siihen edes kehottanut. Joskus näinkin armollisella tavalla saadaan aikaan "parannus" ja mielenmuutos pois synnistä. Jyrkällä ja ankaralla tuomitsemisella voidaan saada aikaan päinvastainen vaikutus. Sen vuoksi olisi oltava erityisen varovainen tällä alueella langenneiden ja haavoittuvaisten lähimmäisten kanssa.

³¹ Alternatives to Marriage Project, [Common Law Marriage Fact Sheet](#) By Dorian Solot and Marshall Miller. Source: Living Together: A Legal Guide for Unmarried Couples, by attorneys Toni Ihara, Ralph Warner, and Frederick Hertz (2000).

³² Joh. 8:1-11.

³³ Joh. 4:16-19.

Edellä sanotusta huolimatta seurakuntakuriakaan ei pidä laiminlyödä. Erityisesti uskottomien (ja miksei myös haureuden harjoittajien) kohdalla on lupa tarpeen niin vaatiessa vaikka erottaa pyhien yhteydestä sellainen jäsen, joka jatkaa synnin tekemistä tällä alueella eikä kadu sitä.³⁴ Tässä asiassa on kuitenkin käytettävä tervettä harkintaa ja oltava pitkämielisiä, niin että ei tehtäisi liian hätiköityjä päätöksiä.

Avioerojen yleistyttyä avioliittoa ei ole nähty enää yhtä sitovana ja perheen pysyvyyden takaavana instituutiona kuin se on aiemmin. Avoliitto on kasvattanut suosiotaan osittain juuri siitä syystä, niin kuin [Tilastokeskuksen tekemä tutkimus osoittaa](#). Lapset haluavat välttää vanhempiensa tekemiä virheitä ja karttavat siitä syystä avioliittoa. Tässä on jouduttu kuitenkin ojasta allikkoon, sillä avosuhteet johtavat kaksi kertaa useammin eroon kuin avioliitot. Jos lapsilla on toisaalta jo valmiiksi epäusko parisuhteen pysyvyyden suhteen, niin he eivät halua mennä naimisiin sen vuoksi, että odottavat jo etukäteen suhteensa päättyvän eroon. Tällainen ajatusmaailma ei voi tietää hyvää perheiden hyvinvoinnin kannalta. Seurakuntien nuorten tulisi tiedostaa tämän asenteen vaarallisuus ja suhtautua avioliiton ulkopuoliseen seksiin tilanteen vaatimalla vakavuudella.

Lasten vanhempien ja seurakunnan vanhinten sekä yleensä uskossaan vanhempien kristittyjen tulisi näyttää hyvää esimerkkiä nuoremmilleen ja lapsille. Vähintä, mitä voimme vaatia, on oikean opetuksen jakaminen tässä asiassa. Nykyinen erotiikkaa tulviva maailma ja muuttuneet asenteet sukupuoliasioissa tekevät tehtävän kuitenkin vaikeaksi. Lapsilta ei ehkä sittenkään tulisi kieltää koulujen sukupuolivalistusta, sillä he saavat ne asiat tietoonsa muutakin kautta. Koulun oppitunti opettajan tai opetuksesta vastaavan terveydenhuollon henkilön johdolla voi olla parempi paikka kuulla maailman kanta näihin asioihin kuin kaveripiiri. Kun kodeissa ja seurakunnissa pidetään riittävästi esillä vaihtoehtoja mallia Jumalan sanan opetuksen kautta, niin lopputulos voi olla parempi kuin kaiken "pahan" opetuksen kuulemisen sensuroivalla tyylillä.

Kotien ja seurakunnan sukupuolivalistukseen teini-ikäisille lapsille ja miksei myös aikuisille kuuluu oikean kuvan antaminen seksin merkityksestä avioliitolle. Vaikka sukupuoliyhteys ei saisi olla tärkein syy parisuhteelle, on sillä suuri merkitys, eikä sitä pitäisi lyödä laimin. Tyydyttävä sukupuolielämä lähentää puolisoita toisiinsa, mutta tyydyttämätön voi johtaa pahimmillaan eroon. Hillittömyys tällä alueella aiheuttaa tyytymättömyyttä sekin, joten puolisoiden tulisi löytää tasapaino. Haluttomamman tulisi yrittää innostua asioista enemmän ja voimakkaamman halun omaavan tulisi hillitä itseään.³⁵ Tämän tarkemmin asioista ei tarvitse kertoa, sillä ei niistä Raamatussakaan kovin paljoa ole suoraan kerrottu. Kertomukset lankeemuksista ja niiden seuraamuksista puhuvat omaa karua kieltään synnin petollisuudesta ja mädästä hedelmästä.

Onko avosuhteessa eläminen "hauuden syntiä" tai "aviorikos"

Hyväksyykö Jumala avoliitossa elämisen vai pitääkö hän sitä haureuden syntinä tai aviorikoksena? Tämä kysymys on yksi polttavimmista seurakunnassa. Jos sanomme Jumalan pitävän avioliiton ulkopuolista seksiä ja parisuhdetta kaikissa tapauksissa "hauuden syntinä", niin se johtaa väistämättä monen sellaisen eroamiseen, jotka elävät vastoin omaa tahtoaan avosuhteessa puolisonsa kanssa. Koska heidän puolisonsa ei suostu avioliittoon, on heidän valittava kahden pahan välillä: erotako vai jatkaako yhdessä elämistä?

³⁴ Matt. 18:15-18; 1. Kor. 5; 2. Kor. 12:20-21.

³⁵ 1. Kor. 6:13-7:9; huomaa Paavalin piikittelevä sävy, kun hän vastaa kysymykseen "onko kristityn lupa käydä ilotalossa?"

Tähän kysymykseen ei voida vastata siltä pohjalta, mikä pitäisi seurakunnan jäsenet keskuudessamme ja mikä saa heidät lähtemään pois luotamme. Tässä kohdassa on kuitenkin Jumalan tahdon mukaista jättää asia avosuhteessa elävän itse ratkaistavaksi, eikä häntä tule tuomita haureuden synnissä elämisen vuoksi. Uskon, että Jumala pitää joissakin tapauksissa parempana "pienemmän pahan" ja tahtoo kristityn jatkavan parisuhteessa. Etenkin jos perheessä on lapsia, on parisuhteen ja perhe-elämän jatkuminen jopa suositeltava vaihtoehto. Jumala tahtoo mielestäni pitää toimivat parisuhteet ja perheet koossa, eikä vaadi väkivalloin niiden hajottamista "lain kirjaimen tulkinnan mukaan". Lain henki on tässä kohdassa tärkeämpää kuin tarkan avioliittolain säädösten noudattaminen. Vaikka avosuhte ei täytä kaikkia avioliiton tunnusmerkkejä ja eroaa siitä merkittäväällä tavalla, voidaan siinä eläminen rinnastaa tietyin varauksin avioliitossa elämiseen. Tästä ei tule tehdä kuitenkaan sääntöä, jonka mukaan kaikki avosuhteet olisivat Jumalan tahdon mukaisia parisuhteita. Tätä ohjetta tulee soveltaa vain niihin, joihin se soveltuu.

Avosuhteessa eläminen ei ole aviorikoksessa elämistä, ellei entinen puoliso ole jäänyt yksin (ehkäpä vielä lasten kanssa) ja odota avosuhteessa elävää takaisin kotiin. Silloinkin on tutkittava tapauskohtaisesti, mitkä edellytykset uskoon tulleella on jäädä uuteen parisuhteeseen. Tässä tulisi etsiä mielestäni sellaista ratkaisua, mikä aiheuttaa mahdollisimman vähän vahinkoa ja inhimillistä kärsimystä tragedian osapuolille. Joskus voi olla parasta purkaa nykyinen parisuhde ja palata entisen puolison (ja mahdollisten yhteisten lasten) luokse. Joskus voi olla rakkaudellisempaa jäädä siihen parisuhteeseen ja perheeseen, joka uskovalla on uskoontulon hetkellä. Kun se toimii ja on ehyt, niin uskoakseni Jumala tahtoo säilyttää sen parisuhteen ja perheen ehyenä. Sen sijaan se entinen voi olla niin pahasti rikkoontunut, että sitä ei voida enää korjata. Tunteet eivät aina palaa takaisin eikä tehtyä saa tekemättömäksi. Kaikkea rikottua emme pysty korjaamaan, vaikka kuinka paljon sitä yrittäisimme.

Aviorikos on uskottomuutta omaa puolisoaan kohtaan, olipa pari sitten elänyt avosuhteessa tai avioliitossa ennen uuden suhteen alkamista. Juridisesti pitäisi kuitenkin kirjaimen mukaan sanoa, että uudessa suhteessa eläminen ei ole "aviorikos", koska avosuhte ei ole avioliitto lain kirjaimellisen tulkinnan mukaan. Se olisi aviorikoksen sijasta "haureuden syntiä", joka kattaa kaiken muun sukupuolisen synnin kuin uskottomuuden omaa puolisoaan kohtaan. Tässä ei ole kuitenkaan merkitystä niin paljon sillä, minkä nimen synnille annamme, vaan sillä, että tekisimme Jumalan tahdon. Oikean opetuksen kannalta ei sellaista avosuhdetta voida kuitenkaan sanoa "aviorikokseksi", jossa kumpikaan puoliso ei ole ollut aiemmin parisuhteessa muiden kanssa (avosuhteessa tai avioliitossa).

Onko uudelleen avioituminen syntiä; entä uudessa liitossa eläminen?

Onko uuden puolison ottaminen syntiä kaikissa tapauksissa? Entä onko uusi avioliitto jatkuvaa aviorikoksessa elämistä eli huorin tekemistä vai onko se Jumalan siunaama avioliitto? Onko avoliitosta eroaminen rinnastettavissa avioeroon? Nämä ovat ehkä vaikeimpia kysymyksiä tässä aihekokonaisuudessa. Vastaan niihin tässä kirjoituksessani vain lyhyesti, sillä olen kirjoittanut näistä enemmän kuin tarpeeksi menneiden kymmenen vuoden aikana.

Ero ja uuden puolison ottaminen

Avioliitto voi päättyä eroon, niin kuin Mooseksen laissa on kerrottu ja annettu jopa lupa siihen.³⁶ Vaikuttaa siltä, että Mooses antoi luvan avioeroon melkein mistä syystä tahansa, koska mitään erityistä syytä ei ole mainittu. Miehellä oli mahdollisuus antaa erokirja vaimolleen ja lähettää hänet pois luotansa, jos hän havaitsi hänessä "jotakin häpeällistä".³⁷ Se, mitä tämä "jotakin häpeällistä" tarkalleen ottaen tarkoittaa, on jäänyt nykyään eläville sanan tutkijoille arvoitukseksi. Mieheensä luota pois lähetetyn vaimon oli lupa mennä uudestaan naimisiin. Jos tämä uusi mies hylkisi häntä ja lähettäisi hänet niin ikään pois luotaan, ei nainen saisi palata ensimmäisen miehensä luokse, koska hän olisi tullut saastutetuksi mentyään toiselle. Nykyään tätä säädöstä ei useinkaan noudateta vaan kehoitetaan sen sijaan hylkäämään uusi puoliso ja palaamaan entisen luokse. Miksi?

Miksi Mooses salli avioeron? Jeesuksen sanojen perusteella hän salli sen Israelin miesten "sydämen kovuuden tähden, mutta alussa ei ollut niin." (Matt. 19:8.) Jeesus hyväksyy tässä asiayhteydessä vain huoruuden tähden tapahtuvan hylkäämisen ja tulkintani mukaan myös uudelleen avioitumisen sen jälkeen. Suuri osa kristityistä ei hyväksy uutta avioliittoa missään tapauksessa vaan pitää sen solmimista huorintekona niin kauan kuin entinen puoliso on vielä elossa, olipa tämä entinen puoliso sitten naimisissa jonkun toisen kanssa tai ei.³⁸ Jotkut antavat sen verran periksi tässä asiassa, että hyväksyvät uuden avioliiton, jos entinen puoliso on mennyt ensin toisen kanssa naimisiin (tai kuollut). Mielenpitoet tässä asiassa hajoavat kuitenkin melkoisesti, joten lukijan kannattaa tutkia aihetta ajan kanssa rauhallisesti ja etsiä omakohtaisesti oikeaa ymmärrystä, niin kuin kaikissa asioissa.

Aviorikoksen tapahduttua avioliitto päättyy eroon joka tapauksessa, koska syyllinen osapuoli piti lain mukaan surmata kivittämällä hänet kuoliaaksi.³⁹ Tämän perusteella uusi avioliitto olisi aviorikoksen sattuessa sallittua, koska syytön osapuoli vapautuisi entisestä liitosta lain suomin oikeuksin, vaikka kivittämistä ei voitaisi toteuttaa vieraan hallinnon alaisuudessa, niin kuin tapahtui Jeesuksen aikana. Tämä ei ollut kuitenkaan se syy, miksi Jeesus ei hyväksynyt itse teosta kiinni saadun naisen kivittämistä.⁴⁰ Jeesus kirjoitti tai piirsi jotakin maahan ja sen näkeminen sai kaikki syyttäjät tuntemaan itsensä syyllisiksi. Niinpä kukaan ei rohjennut heittää ensimmäistä kiveä. Juutalaiset eivät kuitenkaan kaihtaneet surmata Stefanusta kivittämällä hänet kuoliaaksi ja Jeesustakin he yrittivät tappaa monta kertaa.⁴¹ Kivittämisestä pidättyminen ei siis ilmeisesti perustunut pelkästään siihen, että juutalaisilla ei ollut lupa jakaa oikeutta itse vaan tuomitseminen olisi pitänyt jättää Rooman maaherran tehtäväksi.⁴²

Vaikka aviorikoksen seurauksena tapahtunutta puolison vapautumista entisestä puolisoista ja lupaa uudelleen avioitumiseen ei voida pitää täysin samana asiana kuin avioeron jälkeistä tilannetta, voidaan sitä kuitenkin soveltuvien osin käyttää esikuvana tästä tilanteesta. Jeesus ei olisi siten kieltänyt uutta avioliittoa niiltä, joiden puoliso olisi syyllistynyt aviorikokseen. Monet kristityt hyväksyvät tämän tulkinnan, mutta pitävät kaikissa muissa tapauksissa uutta avioliittoa kiellettyinä. Itse näen kuitenkin toisin.

Olen sitä mieltä, että Jeesus ei niinkään kieltänyt uutta avioliittoa vaan tuomitsi fariseusten tavan myydä rahasta erotodistuksia juutalaisille miehille, kun he hylkäsivät vaimonsa "mistä syystä tahansa". Aivan vähäpätöinenkin syy kelpasi eron perusteeksi. Fariseuksia kiinnosti vain raha, sillä he olivat rahanhimoisia. Juuri tästä syystä Jeesus puhui hylkäämisestä ja uudelleen naimisesta

³⁶ 2. Moos. 21:10-11.

³⁷ 5. Moos. 24:1-4.

³⁸ Matt. 5:31-32; Mar. 10:11-12; Luuk. 16:18; Room. 7:1-3; 1. Kor. 7:10-40.

³⁹ 3. Moos. 20:10; 5. Moos. 22:22; Joh. 8:5.

⁴⁰ Joh. 8:1-12.

⁴¹ Apt. 7:54-60; Luuk. 4:29-30; Joh. 8:59.

⁴² Joh. 18:31.

Luukkaan evankeliumin kuvaamassa tilanteessa. (Luuk. 16:18.) Tämä kommentti vaikuttaa muuten täysin irralliselta ja asiaan kuulumattomalta, mutta kun tiedämme sen, että fariseukset tekivät kauppaa erokirjoilla – heillä oli lupa niitä myöntää – niin ymmärrämme paremmin Jeesuksen sanoja. Hän ei siis tuominnut itse hylkäämistä eikä uutta avioliittoakaan kaikissa tapauksissa, vaan fariseusten rahanhimon heidän myöntäessään avioeroja ilman pätevää syytä.

Paavalin ensimmäisen korinttolaiskirjeen perusteella kristityn oli lupa mennä naimisiin toisen kristityn kanssa, jos uskosta osaton puoliso hylkäsi hänet hänen eriuskoisuutensa vuoksi. (1. Kor. 7:9-40) Hän ei ollut silloin sidottu (vaan oli vapaa uuteen avioliittoon). Uskoakseni Jumala hyväksyy uuden avioliiton myös sellaisissa tapauksissa, joissa ns. syytön osapuoli joutuu hakemaan eroa puolisonsa väkivaltaisuuden vuoksi tai muusta vastaavasta syystä, jolla syyllinen osapuoli tekee itsestään avioon kelpaamattomaan. Hän rikkoo silloin avioliittoon kuuluvan velvollisuutensa rakastaa puolisoaan kaikissa olosuhteissa ja tilanteissa, mikä vapauttaa syyttömän puolison. Häntä tulisi kohdella samoin kuin eriuskoisuuden vuoksi hylättyä puolisoa.

Uusi liitto

En pidä uudessa avioliitossa elämistä pääsääntöisesti syntinä, mutta se voi olla sitä siinä tapauksessa, että entinen puoliso on vielä elossa eikä ole mennyt toiselle ja kaiken muun lisäksi odottaa entistä puolisoaan takaisin kotiin. Tässä tapauksessa yksin jäänyt puoliso olisi syytön avioeroon ja toiselle mennyt olisi syyllinen (tai enemmän syyllinen). Näitä asioita on tietysti hyvin vaikea arvioida, missä raja kulkee, mutta jokaisen tulisi vastata näissä rajatapauksissa omista valinnoistaan ja päätöksistään vain Jumalalle, ei seurakunnalle. Seurakunnalla ei ole mielestäni oikeutta sanella kaikissa tapauksissa (joissakin kyllä⁴³) sitä, kuka elää jatkuvassa aviorikoksessa ja kenen liitto on Jumalan siunaama avioliitto, joka on syytä pitää ehyenä, vaikka se ei järjestyksessä ensimmäinen olisi.

Puolionsa hylänneen tai avioeroon syyllisemmän kohdalla on vaikeampi arvioida sitä, onko hänen uusi parisuhteensa (avioliitto) jatkuvaa huorin tekemistä vai ei. Monien mielestä on ja se perustuu alaviitteissä viittaamiini Uuden testamentin kohtiin ja niiden tulkintaan (niin kuin myös avioeroon syyttömän osapuolen tai "hylätyn puolison" kohdalla). Omasta mielestäni huorin teko ei olisi kuitenkaan jatkuvaa vaan päättyisi viimeistään siihen, kun entinen puoliso menee toiselle tai kuolee. Ehkä se voisi päättyä jo siihen, kun syntiä tehnyt katuu syntiään ja pyytää sitä anteeksi, niin että ei hyväksy tekoaan ja pysyy uskollisena uudessa parisuhteessa uudelle puolisolleen.

Tästä asiasta kannattaa kuitenkin muodostaa oma kanta vasta kunnollisen asiaan perehtymisen jälkeen, eikä kantaa ole pakko muodostaa ollenkaan, jos asiaa ei ymmärrä riittävän hyvin. On parempi sanoa, että "en tiedä" tai "en ole varma" kuin väittää varmaksi jotakin sellaista asiaa, jossa voi olla melko suurella todennäköisyydellä erehtynyt, tai josta ei kuitenkaan ihan täysin varma ole. Ja kuka meistä on se, joka ei voisi olla väärässä myös asiassa, josta on "täysin varma" aiemmin ollut?

Sen tiedämme Raamatusta, mikä Mooseksen kanta tähän asiaan oli. Hän salli Israelin miesten antaa vaimoilleen erokirjan ja mennä uudestaan naimisiin, koska heidän sydämensä olivat kovat. Mooses hyväksyi myös monen vaimon pitämisen yhtä aikaa, mikä oli ollut myös patriarkkojen tapa, ja mitä tapaa myös kuninkaat joskus kohtaloikkain seurauksin noudattivat – tämän maailman kuninkaiden tavoin. Silti patriarkkoja ja kuningas Daavidia ylistetään uskon sankareina Uudessa testamentissa. (Hebr. 11 jne.)

---

⁴³ 1. Kor. 5:1ss.

Voi olla, että Mooses hyväksyi nämä asiat siksi, että ei voinut karsia niitä pois Israelista, niin kuin Barnes kommentaarissaan arvelee.⁴⁴ Hän olisi yrittänyt rajoittaa Israelin miesten perinteikästä synnin tekemistä lakien kautta, mutta ei yrittänyt lopettaa sitä, koska tiesi sen toivottomaksi tehtäväksi. En tiedä, onko näin, vai ei. Minusta tuntuu siltä, että Mooses sääti monia melko ankariakin lakia enkelin välityksellä riippumatta siitä pystyikö hän panemaan pisteen niiden syntien harjoittamiselle Israelissa vai ei.

En tiedä varmaksi myöskään sitä, olenko itse ymmärtänyt opetuksen oikein uudelleen avioitumisen ja uuden avioliiton kohdalla. Olen tuonut silti julki mielipiteeni, koska minusta se on armollisempi kuin jyrkän tuomitseva näkemys, enkä usko, että sivuutan totuuttakaan tässä asiassa ainakaan kovin pahasti. Ehkä totuutta ei voida tässä asiassa pelkkään kirjaimen tuijottamalla ja jakeet asiayhteydestä irrottamalla ja taustatietoja tuntematta löytää? Ehkä esittämäni tulkinta on kuitenkin totta?

Luettavaa

- Markus Kolsi, [Avoliitto – kriittinen analyysi](#) (löytyy vain web.archive.org tallenteena).
- Tilastokeskus
  - Leena Kartovaara, [Avo- vai avioliitto, eroaminen... Perhemallit periytyvät](#), Tieto&Trendit lehti, 7/2007.
  - Etusivu > Ajankohtaista > Uutisia ja tiedotteita > Vuoden 2007 tiedotteet > [Yhä useamman lapsen vanhemmat asuvat erillään](#)
  - Tietoa tilastoista > Tietoa käsitteistä > [Siviilisääty](#)
  - Etusivu > Tilastot > Väestö > Siviilisäädyn muutokset > [Käsitteet ja määritelmät](#)
  - Etusivu > Tilastot > Väestö > Siviilisäädyn muutokset > 2010 > [Laatuseloste, siviilisäädyn muutokset](#)
  - Etusivu > Artikkelit > [Avioliiton suosio on hitaasti kasvanut](#)
- Suomen laki ja asetukset, [Avioliittolaki 13.6.1929/234, FINLEX, Ajantasainen lainsäädäntö](#).
- Oikeuslaitos, Oikeusapu, [Miten avoliitto eroaa avioliitosta?](#)

---

⁴⁴ [Barnes' Notes on the Bible in Deuteronomy 24:1](#).

^a Tilastokeskus, Leena Kartovaara, Avo- vai avioliitto, eroaminen... Perhemallit periytyvät, Artikkelit on julkaistu Tilastokeskuksen Tieto&trendit-lehdessä 7/2007 http://www.stat.fi/artikkelit/2007/art_2007-11-07_003.html : "Aloitetaan parisuhteen virallistamisesta. Lähes kaikkiaan nykyään asuvat avioliitossa ennen naimisiin menoa. Naimisiin pari menee usein, kun päätetään, että olisi aika lasten tulla, toiset eivät mene silloinkaan. Ensimmäisistä lapsista alle puolet (46 %) syntyi vuonna 2005 vanhemmille, jotka ovat naimisissa, toisista jo 64 ja kolmansista peräti 73 prosenttia."

^b Uuden testamentin ohjeiden mukaan syntiä tekevän puolesta tulee ensin rukoilla. (1. Joh. 5:16-17) Jos hän ei luovu synnistään, on häntä nuhdeltava ensin kahden kesken ja tarvittaessa kahden tai kolmen opetuslapsen voimin. Jos hän ei senkään jälkeen luovu synnistään, on asia jätettävä vanhinten kautta seurakunnan hoitoon. (Matt. 18:15-18.) Pyhien keskuudessa ei ole Paavalin mukaan sopivaa edes "mainita mitään haureutta" eli mitään pornoon ja siveettömyyteen viittaavaa ei tule hyväksyä. (Efe. 5:3, 11) Jos nuhtelu ei auta, niin syntiä tekevä on lopulta erotettava pyhien yhteydestä, mutta hän voi palata takaisin, jos katu ja hylkää syntinsä. (1. Kor. 5:1-13; 2. Kor. 2:1-11.)

^c Esra käski Israelin miehiä ajamaan luotaan pois pakanoiden keskuudesta valitsemansa vaimot ja lapset noin. 458 e.Kr. (Esra 9-10) Suurin osa israelilaisista noudatti tätä määräystä, mutta osa jätti tottelematta. Määräys perustui Mooseksen lakiin, jonka mukaan Israel ei saanut sekoittaa pakanakansoihin, sillä se johtaisi kansan uskottomuuteen Herraa kohtaan ja saisi heidät palvelemaan epäjumalia Herran sijasta. (5. Moos. 7:16--6) Näin kävi mm. kuningas Salomolle, joka ei noudattanut Jumalan sanan ohjeita tässä asiassa. (2. Kun. 11)

Nehemia antoi myöhemmin Israelille samansisältöisen määräyksen (n.445 e.Kr.), jonka mukaan Israel puhdistettiin sekakansasta. Mooabilaisten ja ammonilaisten kanssa naimisissa olevat ajettiin tiehensä kansan keskuudesta; myös asdodilaisten kanssa avioituneita nuhdeltiin ja Nehemia repi heitä parrasta. (Neh. 13:1-3, 23-31) Tämä perustui eritoten siihen Herran käskyyn, joka kielsi Israelia ottamasta mooabilaisia ja ammonilaisia Herran seurakuntaan. (5. Moos. 23:3)

Esran ja Nehemian ohjeita ja määräyksiä on sovellettu joissakin kristillisissä yhteisöissä 1500-luvulta lähtien siten, että on käsketty uskovina kastettuja Jeesuksen seuraajia eroamaan eriuskoisista puolisoistaan ja hylkäämään omat lapsensa. Paavali ei kuitenkaan käskenynt kristittyjen hylätä eriuskoisia puolisoitaan vaan neuvoi heitä pysymään heidän kanssaan naimisissa, jos se vain olisi mahdollista. (1. Kor. 7:12-16.) Jos eriuskoinen hylkäsi kristityn puolisonsa, oli kristitty silloin vapaa ja saattoi niin tahtoessaan ottaa itselleen kristityn puolison entisen sijasta. (jj. 23-40)

Jotkut ovat soveltaneet Esraa ja Nehemiaa meidän päivinämme niin, että olisi oikein hylätä se puoliso, kenen kanssa ollaan naimisissa uskoontulon hetkellä, jos se ei ole kummankin puolison ensimmäinen avioliitto. Koska vain ensimmäistä avioliittoa on pidetty "lainvoimaisena", ei ole annettu lupaa elää toisen kanssa entisen puolison vielä eläessä. Kaikkia myöhempiä avioliittoja ja myös avioliittoa on pidetty "jatkovana huorin tekemisenä" ja "aviorikoksessa elämisenä". Tämä on johtanut uusperheiden hajoamiseen, kun osa uskoon tulleista on pitänyt oikeana tätä tulkintaa ja pelännyt joutuvansa ikuisen helvetin tuleen, elleivät he toimi seurakunnan antamien ohjeiden mukaan.

On totta, että Paavali eikä Raamattukaan anna kristityille lupaa mennä naimisiin eriuskoisen tai ateistin kanssa. (2. Kor. 6:14-18.) Monet kristityt ovat pettyneet katkerasti, kun eivät ole uskoneet tätä hyvää ohjetta, vaan ovat avioituneet eriuskoisen kanssa. Pahimmillaan se johtaa juuri siihen, mihin johti Israelin kansan ja kuningas Salomon: epäjumalien palvontaan eli uskosta ja Herrasta luopumiseen, sillä se tarkoittaa "uskollisuudesta luopumiseen Herraa kohtaan". Paavali ei kuitenkaan antanut ohjetta, jonka mukaan "uudessa avioliitossa" elävän tulisi hylätä se puolisonsa, jonka kanssa hän oli naimisissa uskoontulon hetkellä. Ihan yhtä hyvin voitaisiin ajatella niin, että hän hyväksyi sellaisessa avioliitossa elämisen, jos se vain oli mahdollista ("pysyköön siinä asemassa, jossa on kutsuttu").

Todellisuudessa Paavali ei kuitenkaan ottanut kantaa tähän kysymykseen puolesta eikä vastaan. Niinpä vastaus siihen tulisi löytää muista Raamatun kirjoituksista ja Herran mielen mukaisesta ajatusmaailmasta. Niin kuin Paavali ei pitänyt oikeana eriuskoisten puolisoitten ja lasten poisajamista (1. Kor. 7:12-16), emme mekään voine pitää oikeana sitä, että uskovien tulisi hylätä puolisonsa ja lapsensa, jos he elävät "uudessa avioliitossa" tai "avosuhteessa" uskoontulonsa hetkellä. Sellaista käytäntöä ei voida perustella ainakaan Paavalin tavalla soveltaa kyseistä asiaa uuden liiton palvelijoihin 1. korintolaiskirjeen 7. luvussa. Perustelut tulisi löytää siten muualta ja ellei niitä löydy, on kristityllä lupa elää uudessa liitossa ja uudessa avosuhteessakin, ellei hänen puolisonsa suostu avioliittoon hänen kanssaan. Lapsia ja uutta puolisoa ei tulisi pelkän eriuskoisuuden tai Jumalan käskyjen virheellisen tulkinnan perusteella hylätä. Jos voidaan osoittaa, että Jumala tahtoo sitä, niin sitten asia on toisin, mutta toistaiseksi en ole löytänyt todisteita päinvastaisen tulkinnan puolesta.

^d Jakeessa 5. Moos. 22:29 on valitettava käännösvirhe vuoden 1933 käännöksessä, joka saa Mooseksen lain kuulostamaan epäinhimilliseltä ja epäoikeudenmukaiselta. Sen mukaan miehen olisi ollut lupa saada raiskaamansa neitsyt vaimokseen, kunhan vain maksaa hänestä ensin 50 hopeasekeliä. Hebreankielessä ei ole tässä käytetty kuitenkaan raiskaamista tarkoittavaa sanaa niin kuin jakeessa 25, jossa raiskaaja käsketään surmata. Jakeessa 29 on kyse siitä, että neitsyt suostuu yhdyntään miehen halun edessä eikä huuda apua siksi, että kokisi tulevansa raiskatuksi. Tässä on samanlainen tapaus kuin jakeessa 2. Moos. 22:16-17, jossa neitsyen kanssa maannut mies on velvollinen maksamaan kalliit myötäjäiset, vaikka isä ei suostuisi antamaan tytärtään hänelle, eikä tytär sitä itseään tahtoisi. Toisaalta jos tytär olisi miehelle yhdynnän jälkeen vastenmielinen, niin hänellä ei olisi oikeutta kieltäytyä avioitumasta hänen kanssaan.

Tällä tavalla nämä lain kohdat suojelivat neitsyitä ja pitivät yllä korkeaa sukupuolista moraalialia Israelissa. (ks. Barnesin selitys [2. Moos. 22:16](#) ja [5. Moos. 22:28-29](#))